

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi – experimental research) แบบสองกลุ่มวัดก่อนและหลังการทดลอง (Two group pre-post test design) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการส่งเสริมการเรียนรู้ที่ใช้กระบวนการดูแลเอื้ออาทรต่อการปฏิบัติการดูแลตนเองและการรับรู้พฤติกรรมดูแลแบบเอื้ออาทรของพยาบาลในผู้ป่วยกล้ำเนื้อหัวใจตายแบบเฉียบพลัน มีรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ตัวแปรอิสระ

วิธีการดูแลผู้ป่วยประกอบด้วย

- โปรแกรมการส่งเสริมการเรียนรู้ที่ใช้กระบวนการดูแลเอื้ออาทร
- การพยาบาลตามปกติ

1.2 ตัวแปรตาม

- การปฏิบัติการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคกล้ำเนื้อหัวใจตายแบบเฉียบพลัน
- การรับรู้พฤติกรรมดูแลแบบเอื้ออาทรของพยาบาล

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรคกล้ำเนื้อหัวใจตายแบบเฉียบพลันที่มารับการรักษาที่แผนกอายุรกรรมและมาติดตามการรักษาที่คลินิกโรคหัวใจ แผนกผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลศูนย์สระบุรี

กลุ่มตัวอย่างคือผู้ป่วยกล้ำเนื้อหัวใจตายแบบเฉียบพลันที่เข้ารับการรักษาที่แผนกอายุรกรรมและมาติดตามการรักษาที่คลินิกโรคหัวใจ แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลศูนย์สระบุรี โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้ จำนวน 30 ราย โดยคัดเลือกเข้ากลุ่มควบคุมจำนวน 15 ราย และ กลุ่มทดลองจำนวน 15 ราย โดยกำหนดคุณสมบัติ ดังนี้

1. ได้รับการตรวจวินิจฉัยจากแพทย์ผู้เชี่ยวชาญโรคหัวใจว่าเป็นกล้ำเนื้อหัวใจตายแบบเฉียบพลันที่มารับบริการที่หอผู้ป่วยอายุรกรรม และมาติดตามการรักษาที่คลินิกโรคหัวใจ แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลศูนย์สระบุรี โดยมีระดับสมรรถภาพการทำงานของหัวใจไม่เกินระดับ 2
2. เป็นผู้ป่วยกล้ำเนื้อหัวใจตายแบบเฉียบพลันเพศชายและเพศหญิง อายุ 35 ปี ขึ้นไป
3. ไม่มีอาการแสดงของการเจ็บหน้าอกขณะทำการสัมภาษณ์และตลอดระยะเวลาทำการศึกษา

4. เป็นผู้ที่มีสติสัมปชัญญะดี ไม่มีภาวะที่เป็นอุปสรรคต่อกระบวนการคิด การจำ การถามตอบ สามารถสื่อความหมายเข้าใจกันได้
5. มีระดับคะแนนการปฏิบัติการดูแลตนเองอยู่ในระดับต่ำถึงปานกลาง
6. ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับการได้ยิน การมองเห็น การพูด สามารถอ่านและเข้าใจภาษาไทยได้ดี
7. ผู้ป่วยให้ความยินยอมในการเข้าร่วมโครงการวิจัย

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย

1) แบบสัมภาษณ์ข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วย ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ความเพียงพอของรายได้ จำนวนครั้งของการเข้าพักรักษาในโรงพยาบาล ระยะเวลาการพักรักษาในโรงพยาบาลครั้งปัจจุบัน

2) แบบสัมภาษณ์การปฏิบัติการดูแลตนเองของผู้ป่วยกล่ามนี้อาจตายแบบเฉียบพลัน ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารต่าง ๆ แบบประเมินประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 20 ข้อ ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราประเมินค่า 5 ระดับ ประกอบด้วยเชิงลบ เชิงบวก โดยมีข้อคำถามเชิงบวก มีจำนวน 14 ข้อ ได้แก่ ข้อ 2, 3, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 20 ข้อคำถามเชิงลบ มีจำนวน 6 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1, 4, 5, 6, 15, 19 มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คำถามเชิงบวก			คำถามเชิงลบ		
ปฏิบัติเป็นประจำ	= 5	คะแนน	ปฏิบัติเป็นประจำ	= 1	คะแนน
ปฏิบัติบ่อยครั้ง	= 4	คะแนน	ปฏิบัติบ่อยครั้ง	= 2	คะแนน
ปฏิบัติเป็นบางครั้ง	= 3	คะแนน	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง	= 3	คะแนน
ปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง	= 2	คะแนน	ปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง	= 4	คะแนน
ไม่ได้ปฏิบัติเลย	= 1	คะแนน	ไม่ได้ปฏิบัติเลย	= 5	คะแนน

3) แบบสัมภาษณ์การรับรู้พฤติกรรมดูแลแบบเอื้ออาทรของพยาบาล แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับการรับรู้พฤติกรรมดูแลแบบเอื้ออาทรของพยาบาลเป็นแบบคำถามปลายปิด ผู้วิจัยสร้างเองโดยการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารต่าง ๆ และดัดแปลงบางส่วนมาจากแบบประเมินพฤติกรรมดูแลของโครนินและแฮร์สัน (Cronin & Harrinson, 1988) โดยอาศัยกรอบทฤษฎีการดูแลระหว่างบุคคลของวัตสัน (Watson, 1989) ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 30 ข้อ ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราลิเคิร์ต (Likert scale) 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนการรับรู้พฤติกรรมดูแลแบบเอื้ออาทร ดังนี้

มากที่สุด	=	5	คะแนน
มาก	=	4	คะแนน
ปานกลาง	=	3	คะแนน
น้อย	=	2	คะแนน
น้อยที่สุด	=	1	คะแนน

การแปลผลคะแนนโดยใช้คะแนนเฉลี่ย เกณฑ์การแปลโดยใช้คะแนนเฉลี่ย
ใช้สูตร (ประกอบ กรณสูตร, 2542)

$$\text{ช่วงคะแนน} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด (Max) - คะแนนต่ำสุด (min)}}{\text{จำนวนระดับที่ต้องการ}}$$

จำนวนระดับที่ต้องการ แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับสูงระดับปานกลางและระดับต่ำ จากสูตรได้

$$\text{ช่วงคะแนน} = \frac{5-1}{3}$$

$$\text{ช่วงคะแนน} = 1.33$$

ซึ่งแบ่งช่วงค่าคะแนนดังนี้

ระดับสูง	คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง	3.67 - 5.00	คะแนน
ระดับปานกลาง	คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง	2.34 - 3.66	คะแนน
ระดับต่ำ	คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง	1.00 - 2.33	คะแนน

ส่วนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับการรับรู้พฤติกรรมการส่งเสริมการเรียนรู้แบบ
เอื้ออาทรของพยาบาล ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารต่าง ๆ มีข้อคำถามจำนวน
5 ข้อ เป็นแบบคำถามปลายเปิด ผู้วิจัยใช้สำหรับการกำหนดประเด็นในการสัมภาษณ์ในเรื่อง
พฤติกรรมของพยาบาลในการส่งเสริมการเรียนรู้ตามการรับรู้ของผู้ป่วยกล้ามเนื้อหัวใจตายแบบ
เฉียบพลัน

3.2 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) แบบสัมภาษณ์ข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วย และการปฏิบัติการดูแลตนเองของ
ผู้ป่วยกล้ามเนื้อหัวใจตาย ผู้วิจัยนำไปตรวจสอบหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

1.1) การหาความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยการตรวจสอบ
จาก ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ แพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านโรคกล้ามเนื้อหัวใจตายแบบ
เฉียบพลัน 1 ท่าน อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพยาบาลโรคกล้ามเนื้อหัวใจตาย 1 ท่านและ
พยาบาลผู้ชำนาญด้านการพยาบาลโรคกล้ามเนื้อหัวใจตาย 1 ท่าน หลังจากผ่านพิจารณา
ตรวจสอบผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

1.2) ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์การปฏิบัติการดูแลตนเองของผู้ป่วยกล้ำเนื้อหัวใจตายไปหาความเที่ยง (Reliability) ที่โรงพยาบาลศูนย์สระบุรี โดยนำไปทดลองใช้กับผู้ป่วยโรคกล้ำเนื้อหัวใจตายที่มีลักษณะคล้ายคลึง กับกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษาก่อน 10 ราย แล้วจึงนำมาหาความเที่ยงโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (ยุวดี ภาชา, 2543) ได้ความเที่ยงเท่ากับ 0.75

2) แบบสัมภาษณ์การรับรู้พฤติกรรมการดูแลแบบเอื้ออาทรของพยาบาล ผู้วิจัยนำไปตรวจสอบหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

2.1) การหาความตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิด้านทฤษฎีของวิทสัน 3 ท่าน หลังจากผ่านพิจารณาตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ผู้วิจัยนำเครื่องมือมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

2.2) ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์การรับรู้พฤติกรรมการดูแลแบบเอื้ออาทรของพยาบาลไปปรับแก้ไขตามคำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้วไปหาความเชื่อมั่นที่โรงพยาบาลศูนย์สระบุรี โดยนำไปทดลองใช้กับผู้ป่วยโรคกล้ำเนื้อหัวใจตายแบบเฉียบพลันที่มีลักษณะคล้ายคลึง กับกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษาก่อน 10 ราย แล้วจึงนำมาหาความเที่ยง โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ อัลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (ยุวดี ภาชา, 2543) ได้ความเที่ยงกับ 0.86

3) แบบสัมภาษณ์การรับรู้พฤติกรรมการส่งเสริมการเรียนรู้แบบเอื้ออาทรของพยาบาล ผู้วิจัยนำไปตรวจสอบหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

การหาความตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิด้านทฤษฎีของวิทสัน 3 ท่าน หลังจากผ่านพิจารณาตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ผู้วิจัยนำเครื่องมือมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

3.3 โปรแกรมการส่งเสริมการเรียนรู้ที่ใช้กระบวนการดูแลเอื้ออาทร

การสร้างโปรแกรมการส่งเสริมการเรียนรู้ที่ใช้กระบวนการดูแลเอื้ออาทร ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยการทบทวนวรรณกรรมจากเอกสารต่าง ๆ และพัฒนาจากกรอบแนวคิดการดูแลแบบเอื้ออาทรจากทฤษฎีการดูแลระหว่างบุคคลของวิทสัน การส่งเสริมการเรียนรู้เน้นที่การให้ความรู้ผู้ป่วยเรื่อง การปฏิบัติการดูแลตนเองด้านการรับประทานอาหาร กิจกรรมและการออกกำลังกาย การพักผ่อน การมีเพศสัมพันธ์ การรับประทานยา การสังเกตอาการผิดปกติและการจัดการกับความเครียด โดยโปรแกรมนี้ใช้ระยะเวลา 6 สัปดาห์ โปรแกรมการส่งเสริมการเรียนรู้ที่ใช้กระบวนการดูแลแบบเอื้ออาทรประกอบด้วย

- 1) ปฏิสัมพันธ์การดูแลแบบเอื้ออาทรเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้
- 2) แผนการส่งเสริมการเรียนรู้และคู่มือการปฏิบัติตัวของผู้ป่วยกล้ามเนื้อหัวใจ

ตายแบบเฉียบพลัน

- 3) สื่อประกอบการส่งเสริมการเรียนรู้

3.4 การตรวจคุณภาพของเครื่องมือ

โปรแกรมการส่งเสริมการเรียนรู้ที่ใช้กระบวนการดูแลเอื้ออาทรซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิดทฤษฎีของวัตสัน (Watson, 1988) ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

1) การหาความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ได้แก่ อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพยาบาลโรคกล้ามเนื้อหัวใจตาย 1 ท่าน พยาบาล ผู้ชำนาญด้านการพยาบาลโรคกล้ามเนื้อหัวใจตาย 1 ท่าน และอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิด้านทฤษฎีของวัตสัน 3 ท่าน หลังจากนั้นผู้วิจัยจึงนำเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข

2) การทดลองใช้คู่มือการปฏิบัติตนและสื่อประกอบการสอน หลังจากแก้ไขตามคำแนะนำแล้วจึงไปทดลองใช้กับผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจตายแบบเฉียบพลันที่มีลักษณะคล้ายคลึง กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 ราย เพื่อทดสอบความสนใจและความเข้าใจในเนื้อหา ความเหมาะสมของระยะเวลาและนำเสนอแนะจากผู้ป่วยดังกล่าวมาปรับอีกครั้ง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ภายหลังจากการสร้างและตรวจสอบโปรแกรมการส่งเสริมการเรียนรู้ที่ใช้กระบวนการดูแลเอื้ออาทร และเครื่องมือต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิจัย ตลอดจนปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้เสนอโครงการวิจัยเพื่อพิจารณาเกี่ยวกับจริยธรรมการวิจัยจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เมื่อได้ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการแล้วจึงดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้ คือ

1. ผู้วิจัยทำหนังสือแนะนำตัวจากคณบดี คณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่นถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาลศูนย์สระบุรี เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และขออนุมัติการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัย

2. ผู้วิจัยดำเนินการขออนุมัติการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่งเรื่องผ่านไปยังคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ โรงพยาบาลศูนย์สระบุรี เพื่อขอรับการพิจารณาจริยธรรม โดยจัดส่งเอกสาร ดังนี้

- 2.1 โครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์
- 2.2 แบบเสนอขอรับการพิจารณาด้านจริยธรรม
- 2.3 คำชี้แจงสำหรับผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย
- 2.4 แบบฟอร์มใบยินยอม (Informed Consent Form)

3. เมื่อได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ผู้วิจัยดำเนินการประสานงานกับหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล หัวหน้าแผนกอายุรกรรม หัวหน้าแผนกผู้ป่วยนอก และบุคลากรทางการพยาบาลที่เกี่ยวข้อง เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และรายละเอียดของการทำวิจัยและขอความร่วมมือในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัย

4. คัดเลือกผู้ช่วยวิจัย 1 คน เพื่อทำการประเมินการปฏิบัติการดูแลตนเอง และการรับรู้พฤติกรรมดูแลแบบเอื้ออาทร โดยผู้วิจัยชี้แจงและอธิบายการประเมินตามแบบสัมภาษณ์ที่ใช้

5. ผู้วิจัยสำรวจรายชื่อผู้ป่วยกล่ามนื้อหัวใจตายแบบเฉียบพลันและคุณสมบัติของผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาในแผนกอายุรกรรม คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างตามคุณลักษณะของประชากรที่กำหนดไว้

6. ผู้วิจัยคัดเลือกผู้ป่วยตามคุณสมบัติเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยให้ทั้งสองมีความสอดคล้องกันตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

7. ผู้วิจัยเข้าพบกลุ่มตัวอย่าง แนะนำตัวเพื่อขอความร่วมมือและความสมัครใจของผู้ป่วย โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ในการวิจัย วิธีการดำเนินการและระยะเวลาในการเข้าร่วมการศึกษาให้ผู้ป่วยทราบ เปิดโอกาสให้ผู้ป่วยซักถามเพื่อการตัดสินใจในการเข้าร่วมการศึกษา เมื่อผู้ป่วยสมัครเข้าร่วมในการวิจัย ดำเนินการ ดังนี้

8. การดำเนินการเก็บข้อมูลกับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ประกอบด้วย

8.1 กลุ่มทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลการวิจัยโดยการให้โปรแกรมการส่งเสริมการเรียนรู้ที่ใช้การเรียนรู้ดูแลเอื้ออาทร โดยมีขั้นตอน ดังนี้

ระยะที่ 1 การให้โปรแกรมครั้งที่ 1 การสร้างสัมพันธภาพเริ่มต้น (ใช้เวลาในการให้โปรแกรม 30 – 45 นาที) ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1) ประเมินความพร้อมทางด้านร่างกายและจิตใจของผู้ป่วย โดยผู้ป่วยไม่มีอาการเจ็บหน้าอก ไม่สุขสบาย จากภาวะต่าง ๆ รวมถึงมีความสมัครใจยินดีในการส่งเสริมการเรียนรู้

2) ผู้วิจัยชี้แจงรายละเอียดขั้นตอนของโปรแกรม ซึ่งประกอบด้วยระยะเวลาการให้การเรียนรู้ เนื้อหาการเรียนรู้ที่ผู้ป่วยจะได้รับในแต่ละครั้งและระยะเวลาในการเข้าร่วมการวิจัย

3) ผู้ช่วยวิจัยประเมินข้อมูลส่วนบุคคลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ข้อมูลทั่วไปและประเมินการปฏิบัติการดูแลตนเองของผู้ป่วยกล่ามนื้อหัวใจตายโดยใช้แบบสัมภาษณ์การปฏิบัติการดูแลตนเองก่อนการให้โปรแกรมการส่งเสริมการเรียนรู้ที่ใช้กระบวนการดูแลเอื้ออาทร

4) ผู้วิจัยให้โปรแกรมการส่งเสริมการเรียนรู้ที่ใช้กระบวนการดูแลเอื้ออาทรกับผู้ป่วยกล่ามนื้อหัวใจตายแบบเฉียบพลันครั้งที่ 1

ระยะที่ 2 การส่งเสริมการเรียนรู้ระยะที่ 1 (ขณะที่ผู้ป่วยอยู่ที่หอผู้ป่วย อายุรกรรมใช้เวลาในการให้โปรแกรม 30 - 45 นาที) ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

ผู้วิจัยให้โปรแกรมการส่งเสริมการเรียนรู้ที่ใช้กระบวนการดูแลเอื้ออาทรกับผู้ป่วย ในเรื่องการปฏิบัติการณ์ดูแลตนเองขณะกลับไปอยู่ที่บ้าน โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ครั้งที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับความหมาย อาการ สาเหตุ ปัจจัยเสี่ยง และภาวะแทรกซ้อน ครั้งที่ 2 ความรู้ เกี่ยวกับการรับประทานอาหาร กิจกรรมและการออกกำลังกาย การพักผ่อน การรับประทานยา การมีเพศสัมพันธ์ การจัดการกับความเครียด การสังเกตอาการผิดปกติและการตรวจตามนัด (พร้อมให้คู่มือการปฏิบัติการณ์ดูแลตนเอง) โดยครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 มีระยะเวลาต่างกัน 1 วัน

1) ผู้ช่วยวิจัยประเมินการรับรู้พฤติกรรมดูแลแบบเอื้ออาทรของพยาบาล โดยใช้แบบสัมภาษณ์การรับรู้พฤติกรรมดูแลแบบเอื้ออาทรของพยาบาลและแบบสัมภาษณ์ การรับรู้พฤติกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่ใช้กระบวนการดูแลเอื้ออาทร

ระยะที่ 3 การส่งเสริมการเรียนรู้ระยะที่ 2 (ขณะที่ผู้ป่วยมาติดตามการรักษาที่ แผนกผู้ป่วยนอก 2 สัปดาห์หลังจากจำหน่ายจากโรงพยาบาล) ใช้เวลาในการรวบรวมข้อมูล 15 - 20 นาที ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1) ผู้วิจัยให้โปรแกรมการส่งเสริมการเรียนรู้ที่ใช้กระบวนการดูแล เอื้ออาทรกับผู้ป่วยกล่อมเนื้อหัวใจตายแบบเฉียบพลัน ซึ่งประกอบด้วยการปฏิบัติการณ์ดูแลตนเอง ขณะกลับไปอยู่ที่บ้าน และสรุปบทวนปัญหาของการปฏิบัติการณ์ดูแลตนเอง เรื่อง การรับประทานอาหาร กิจกรรมและการออกกำลังกาย การพักผ่อน การรับประทานยา การมีเพศสัมพันธ์ การจัดการกับความเครียด การสังเกตอาการผิดปกติและการตรวจตามนัด

ระยะที่ 4 ระยะประเมินผลขณะที่ผู้ป่วยมาติดตามการรักษาที่แผนกผู้ป่วยนอก (หลังจากที่ผู้ป่วยกลับบ้าน 6 สัปดาห์)

1) ผู้ช่วยวิจัยประเมินโดยใช้แบบสัมภาษณ์การปฏิบัติการณ์ดูแลตนเองของผู้ป่วย กล่อมเนื้อหัวใจตายแบบเฉียบพลัน

8.2 กลุ่มควบคุม ผู้วิจัยดำเนินเก็บข้อมูลการวิจัยในกลุ่มที่ได้รับการพยาบาล ตามปกติซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

ระยะที่ 1 ระยะการให้ความรู้ (ก่อนผู้ป่วยถูกจำหน่ายกลับบ้าน) ผู้วิจัยติดตาม ผู้ป่วยที่มาติดตามการรักษาที่หอผู้ป่วยอายุรกรรม โรงพยาบาลศูนย์สระบุรี ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1) ผู้ช่วยวิจัยแนะนำตัวชี้แจงวัตถุประสงค์และขอความร่วมมือในการทำวิจัย

2) ผู้ช่วยวิจัยรวบรวมข้อมูลทั่วไป โดยใช้แบบสัมภาษณ์ข้อมูลทั่วไปและการ ปฏิบัติการณ์ดูแลตนเองของผู้ป่วยกล่อมเนื้อหัวใจตายโดยใช้แบบสัมภาษณ์การปฏิบัติการณ์ดูแล ตนเองก่อนการให้การรักษาพยาบาลตามปกติ และนัดผู้ป่วยมาตรวจตามนัดอีกครั้งหลังจำหน่ายกลับ บ้าน 2 สัปดาห์ เพื่อรับการพยาบาลตามปกติ

ระยะที่ 2 ระยะประเมินผล (หลังผู้ป่วยจำหน่ายกลับบ้าน จำนวน 6 สัปดาห์) ผู้วิจัยติดตามผู้ป่วยมาตรวจตามนัดที่แผนกผู้ป่วยนอก คลินิกโรคหัวใจ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้ช่วยวิจัยการประเมินการปฏิบัติการดูแลตนเองของผู้ป่วยกล้ามเนื้อหัวใจตายแบบเฉียบพลันโดยใช้แบบสัมภาษณ์การปฏิบัติการดูแลตนเองของผู้ป่วยกล้ามเนื้อหัวใจตายแบบเฉียบพลัน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS For Window ซึ่งมีรายละเอียดของการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. แจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลทั่วไปตามแบบสัมภาษณ์ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ของครอบครัว ความเพียงพอของรายได้ อาการของผู้ป่วยจำนวนครั้งที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล จำนวนวันที่พักรักษาในโรงพยาบาลด้วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจตายแบบเฉียบพลันในครั้งนี้

2. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยอันดับที่ของคะแนนการปฏิบัติการดูแลตนเองของผู้ป่วยกล้ามเนื้อหัวใจตายแบบเฉียบพลันระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมด้วยสถิติ Mann – Whitney U Test เนื่องจากข้อมูลมีการแจกแจงแบบไม่ปกติ

3. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยอันดับที่ของคะแนนการปฏิบัติการดูแลตนเองของผู้ป่วยกล้ามเนื้อหัวใจตายแบบเฉียบพลันภายในกลุ่มทดลองระหว่างก่อนกับหลังการได้รับโปรแกรมการส่งเสริมการเรียนรู้ที่ใช้กระบวนการดูแลเอื้ออาทรและกลุ่มควบคุมระหว่างก่อนกับหลังการได้รับการพยาบาลตามปกติด้วยสถิติ Wilcoxon signed-rank test เนื่องจากข้อมูลมีการแจกแจงแบบไม่ปกติ

4. หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลการรับรู้พฤติกรรมการดูแลแบบเอื้ออาทรของพยาบาลตามแบบสัมภาษณ์การรับรู้พฤติกรรมการดูแลแบบเอื้ออาทรของพยาบาล

5. วิเคราะห์ข้อมูลการรับรู้พฤติกรรมการส่งเสริมการเรียนรู้ที่ใช้การดูแลเอื้ออาทรของพยาบาลตามแบบการรับรู้พฤติกรรมการส่งเสริมการเรียนรู้แบบเอื้ออาทรของพยาบาลโดยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยมีขั้นตอนดังนี้

5.1 ถอดเทปบันทึกเสียงจากการสัมภาษณ์ผู้ป่วยกล้ามเนื้อหัวใจตายในกลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 คน เมื่อได้ข้อความเกี่ยวกับการรับรู้พฤติกรรมการดูแลของพยาบาล ทำการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) ในข้อความที่เกี่ยวกับการรับรู้พฤติกรรมการดูแลของพยาบาล

5.2 จัดทำการนำเสนอข้อความ (Quoting) ในการเสนอข้อความที่สำคัญที่แสดงให้เห็นถึงการส่งเสริมการเรียนรู้แบบเอื้ออาทรของพยาบาล และทำการเชื่อมโยงหาความสัมพันธ์ของ

พฤติกรรมย่อยที่แสดงออกถึงการรับรู้พฤติกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่ใช้กระบวนการดูแลเอื้ออาทรของพยาบาลและนำมาอธิบายเป็นผลการศึกษาวิจัย

6. จริยธรรมในการวิจัย

การศึกษาถึงผลของโปรแกรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่ใช้กระบวนการดูแลเอื้ออาทรต่อการปฏิบัติการณ์ดูแลตนเองและการรับรู้พฤติกรรมดูแลแบบเอื้ออาทรของพยาบาลในผู้ป่วยกล้ามเนื้อหัวใจตายแบบเฉียบพลัน ผู้วิจัยตระหนักถึงจริยธรรมในการทำวิจัย ผู้วิจัยได้แบ่งผู้ป่วยออกเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพราะฉะนั้นในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงมีความระมัดระวังในการศึกษา ที่อาจทำให้ผู้ป่วยเกิดความวิตกกังวลที่ได้รับเลือกเป็นตัวอย่างสูญเสียความลับบางอย่างที่ไม่อยากเปิดเผย เพื่อป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นดังกล่าว ผู้วิจัยปฏิบัติโดยคำนึงถึงจริยธรรมการวิจัยในทุกขั้นตอนที่ทำการศึกษา ดังนี้

1. เคารพสิทธิความเป็นบุคคลและพิทักษ์ของผู้เข้าร่วมวิจัย ดำเนินการ ดังนี้

1.1 ก่อนเริ่มทำการศึกษา ผู้วิจัยได้เสนอโครงการวิจัยเพื่อพิจารณาเกี่ยวกับจริยธรรมการวิจัยจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยมนุษย์ คณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น และได้ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการแล้วจึงดำเนินการเก็บข้อมูล

1.2 ให้สิทธิผู้ป่วยในการตัดสินใจด้วยตนเองในการเข้าร่วมวิจัย โดยผู้วิจัยอธิบายอย่างละเอียดเกี่ยวกับการให้โปรแกรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่ใช้กระบวนการดูแลเอื้ออาทร พร้อมเปิดโอกาสให้ซักถามจนมีความเข้าใจ และให้อิสระผู้ป่วยในการยินยอมโดยไม่ส่งผลกระทบใด ๆ ต่อการรักษาพยาบาลที่ได้รับในการยินยอมเข้าร่วมการวิจัยในครั้งนี้ โดยผู้ป่วยที่เข้าร่วมการวิจัยอาจจะยินยอมด้วยวาจาหรือลายลักษณ์อักษรก็ได้

1.3 มีแบบการอธิบายและยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับผู้วิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ การดำเนินการวิจัย สิทธิของผู้ถูกวิจัย การปกปิดความลับและความรับผิดชอบของผู้วิจัย ตลอดจนที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการวิจัยในภายหลัง

1.4 ผู้ถูกวิจัยมีสิทธิในการปกปิดข้อมูลบางอย่าง หรือสามารถถอนตัวออกจากการวิจัยหากไม่ต้องการมีส่วนร่วมในการศึกษาครั้งนี้ ซึ่งจะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อกลุ่มตัวอย่างการให้ความร่วมมือในการรวบรวมข้อมูลเป็นไปตามความสมัครใจของกลุ่มตัวอย่าง โดยกลุ่มตัวอย่างสามารถปฏิเสธการให้ข้อมูลได้ ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง จะถูกเก็บเป็นความลับและจะไม่ถูกเปิดเผยเป็นรายบุคคล การนำเสนอข้อมูลและการพิมพ์เผยแพร่จะกระทำในภาพรวมเท่านั้น ตัวอย่าง ขณะที่ตอบแบบสอบถามถ้ากลุ่มตัวอย่างมีอาการผิดปกติ เช่น เจ็บหน้าอก หายใจเหนื่อยหอบ เวียนศีรษะ หน้ามืด ใจสั่น ผู้วิจัยจะหยุดทำการตอบแบบสอบถามและดูแลให้การรักษาพยาบาลจนกระทั่งกลุ่มตัวอย่างมีอาการดีขึ้น

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

